

Forslag til forespørgselsdebat om behovet for at ændre Landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland samt § 18 i inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor.

(Medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer)

Naalakkersuisut finder, at det er både en vigtig og nødvendig forespørgselsdebat, der rejses af forslagsstilleren.

Efter bestemmelsen i § 3 i landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland betragtes personer, som er født i Grønland og som har haft fast bopæl i landet i de første 5 leveår, som grønlandsk arbejdskraft. Enhver, som ikke opfylder disse betingelse, betragtes i landstingslovens forstand som udefrakommende arbejdskraft med mindre pågældende har en særlig tilknytning til Grønland.

Det er her vigtigt at være opmærksom på, at landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen alene finder anvendelse for ansættelser i en bestemt type stillinger.

Arbejdsmarkedspolitikken må omfatte arbejdsmarkedet som en helhed. Et vigtigt redskab i den praktiske gennemførelse af arbejdsmarkedspolitikken er en pålidelig ledighedsstatistik. Grønlands Statistik anvender begrebet den potentielle arbejdsstyrke, der omfatter personer med folkeregisteradresse i Grønland og som er mellem 18 år og alderen for alderspension fra det offentlige.

En person registreres således som ledig i de fleste tilfælde på det sted, hvor vedkommende har adresse og hvor vedkommende indgår i den potentielle arbejdsstyrke. Det er disse data, der danner udgangspunkt for indsatsen mod arbejdsløshed både lokalt og fra centralt hold.

Vores arbejdsløshedsstatik viser tydeligt, at det helt overvejende er de ufaglærte, der rammes hårdt af arbejdsløshed. Arbejdsmarkedspolitikken er derfor også målrettet denne gruppe med kursus og efteruddannelse for opkvalificering og tiltag til at øge mobiliteten.

Forslagsstilleren omtaler bestemmelsen i § 18 i råstofloven.

I alle efterforsknings- eller udnyttelsestilladelser er der efter bestemmelsen i § 18 i råstofloven fastsat vilkår om anvendelse af Grønlands arbejdskraft. Personale fra andre steder end Grønland kan kun antages, når tilsvarende kvalificeret arbejdskraft ikke findes eller er disponibel i Grønland.

Bestemmelsen udmøntes i praksis ved indgåelse af 3-partsaftaler mellem selvstyret, kommune og rettighedshaver. 3-partsaftaler sikrer samfundet fordele gennem lokal beskæftigelse og ordrer til konkurrencedygtige grønlandske virksomheder.

Eksemplerne fra råstofsektoren med 3-partsaftaler baseret på analyser af behov og udbud af arbejdskraft viser, at en praktisk tilgang til sikring af beskæftigelse af grønlandsk arbejdskraft baseret på fakta med en aktiv inddragelse af arbejdsmarkedskontorene kan skabe positive resultater. Det viser også, at vi bør koncentrere arbejdsmarkedsindsatsen om de grupper, der er mest udsatte for ledighed. Råstofskolen i Sisimiut spiller her en meget vigtig rolle ved at udbyde den træning og undervisning, der kan give de kompetencer, der kræves indenfor råstofsektoren.

Naalakkersuisut finder som forslagsstilleren, at det er vigtigt, at vi får drøftet om ikke tiden er løbet fra landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland som en del af én aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Betegnelsen ”grønlandsk arbejdskraft” har været anvendt til at karakterisere og differentiere den tilstedeværende arbejdsstyrke i Grønland fra den arbejdskraft som ”tilkaldes”. Det er i den sammenhæng vigtigt at gøre sig klart, hvad vi mener, når vi omtaler grønlandsk arbejdskraft.

Som påpeget af forslagsstilleren, er der et behov for få en debat om hvilke andre kriterier vi kan opstille for at afgrænse, hvad vi mener med grønlandsk arbejdskraft.

Forhold som f.eks. fast bopæl i en grønlandsk kommune med egen lønindkomst, betalt skat i en bestemt periode til en en/flere kommuner, kunne være forhold der indgik til at afgrænse, hvad vi mener med grønlandsk arbejdskraft.

Naalakkersuisut håber derfor, at den rejste forespørgselsdebat kan bidrage til at fastlægge nogle mere egnede kriterier for at skelne mellem grønlandsk arbejdskraft og den arbejdskraft, der ansættes direkte udefra uden forudgående nærmere tilknytning til Grønland.